

Betænkning

over

I. forslag til lov om ændringer i lov om offentlig forsorg (vedrørende børneforsorgens administration m. v.)

[Fremsat den 10. december 1957]

og

II. forslag til lov om ændringer i lov om offentlig forsorg (vedrørende børneforsorgens administration m. v.)

[Fremsat den 19. marts 1958].

(Afgivet af udvalget den 22. maj 1958).

Udvalget har afholdt 15 møder og har gentagne gange haft samråd med socialministeren, der mundtligt og skriftligt har besvaret en lang række spørgsmål stillet af udvalget. Sammen med socialministeren har udvalget aflagt besøg på ungdomsfængslet Søbysøgård, Vejstrup statsungdomshjem og statsungdomshjemmet Bråskovgård.

Fra nedenstående organisationer er modtaget skriftlige henvendelser, og en del af de anførte organisationer har haft foretræde for udvalget:

Bestyrelsen for den selvejende institution „Tårupgård“, Børnesagens Fællesråd, Dansk Børneværnsforening, Danske Børnesagsarbejderes Sammenslutning, De samvirkende Sognerådsforeninger i Danmark, Forbundet for den forebyggende Børneforsorgs Personaleorganisationer, Landsforeningen Forebyggende Børneværn, Landsforeningen for Mentalhygiejne og Sammenslutningen af Købstædernes sociale Udvalg.

Udvalget har indgående drøftet spørgsmålet om, hvorvidt børns og unges anbringelse uden for deres hjem m. v. ved beslutning i medfør af forsorgslovens børneværnsafsnit er frihedsberøvelse i grundlovens forstand, jfr. herved grundlovens § 71, stk. 6, og udvalget har til belysning af dette

spørgsmål haft et møde med professor, dr. jur. Poul Andersen, Københavns universitet, lektor Erik Christensen, Århus universitet, samt afdelingschef, dr. jur. T. Haarløv, arbejdsministeriet, der hver for sig udtalte sig om dette spørgsmål.

Udvalget, der er enig om, at spørgsmålet om lovligheden af disse beslutninger skal kunne indbringes for domstolene, har ikke fundet anledning til at tage stilling til, om dette følger allerede af den nævnte grundlovsbestemmelse.

På grundlag af de mellem udvalget og socialministeren førte forhandlinger har ministeren stillet de nedenfor under nr. 1-43 anførte ændringsforslag, der alle er tiltrådt af hele udvalget.

Om nogle af ændringsforslagene bemærkes:

Ad ændringsforslag nr. 4 (til lovens § 82).

Da det er tanken, at regnskaberne vedrørende kommunernes børneværnsudgifter, ligesom det er tilfældet med regnskaberne vedrørende kommunernes øvrige sociale udgifter, skal revideres af amterne, finder man det af praktisk-administrative grunde rigtigst, at det almindelige tilsyn med regnskabsaffæggelsen og revisionen også for børneværnsudgifternes vedkommende føres af socialministeriet.

Ad ændringsforslag nr. 6 (til lovens § 84).

Der er således i udvalget enighed om, at der ikke er grundlag for en almindelig adgang til med støtte fra det offentlige at oprette klubber for unge mellem 18 og 21 år. Udvalget vil dog mene, at det i visse tilfælde kan være rimeligt at modtage disse unge i klubberne. Der er herved navnlig tænkt på de tilfælde, hvor det findes påkrævet at udstrække et i medfør af § 123 givet pålæg om at søge en institution for forebyggende børneforsorg ud over det 18. år, eller tilfælde, hvor klublederen selv finder det rigtigst undtagelsesvis at lade en ung fortsætte som medlem af klubben, efter at han er fyldt 18 år. Endvidere bør en klub som et led i efterværnsarbejdet kunne modtage unge over 18 år, der er udskrevet fra et opdragelseshjem, og det bør ej heller være udelukket at modtage enkelte særlig dårligt socialt stillede unge over 18 år. Endvidere bør det nævnes, at der, såfremt de store årgange medfører en forøget arbejdsløshed, bør være adgang til at oprette særlige midlertidige klubber for arbejdsløse unge. Derimod bør der efter udvalgets opfattelse ikke oprettes særlige klubber for unge værnepligtige i henhold til denne bestemmelse.

Den foreslåede ændring tilsigter i overensstemmelse med det foran anførte at begrænse adgangen til at oprette klubber for de 18-21-årige.

Ad ændringsforslag nr. 15 (til lovens § 125 A).

Inden for udvalget har der været betænkeligheder ved forslaget om oprettelse af rådgivningsklinikker, idet der navnlig har været udtalt frygt for, at der med hjemmel i bestemmelsen skulle blive oprettet et betydeligt antal klinikker og derved pådraget det offentlige væsentlige udgifter.

Udvalget har forhandlet med socialministeren, der over for udvalget har oplyst, at det øjeblikkelige behov for rådgivningsklinikker af den heromhandlede art vil kunne dækkes ved anerkendelse af en eksisterende klinik i København og ved oprettelse af 1 à 2 rådgivninger på Sjælland uden for København og 3 à 4 rådgivninger på Fyn og i Jylland, og over for udvalget erklæret, at der ikke i den foreslåede gyldighedstid for loven vil blive tale om oprettelse af yderligere rådgivninger.

Udvalget har taget denne erklæring til efterretning.

Ad ændringsforslag nr. 19 (til lovens § 133).

Udvalget finder det rigtigst, at man selv i tilfælde af anbringelse uden for hjemmet i henhold til forslagets § 131 undlader at fratage forældrene forældremyndigheden.

Ad ændringsforslag nr. 21 og 22 (til lovens § 136 og § 137).

Forslaget tilsigter at ophæve de faste gruppebetegnelser for de forskellige arter af opdragelseshjem (efter gældende lov f. eks. optagelseshjem, børnehjem, skolehjem, ungdomshjem og fredeshjem og efter lovforslaget f. eks. optagelseshjem, børnehjem, kostskoler og ungdomsskoler). Et opdragelseshjem vil herefter blive anerkendt som opdragelseshjem med angivelse af hjemmets formål, således som dette er angivet i ændringsforslaget til lovens §§ 136, stk. 2 a-e, og 137, stk. 2 a-d. Institutionernes betegnelser vil herefter kunne bestemmes individuelt.

Ad ændringsforslag nr. 30 (til lovens § 150 A).

I stedet for et samlet udvalg til behandling af pædagogiske og økonomiske spørgsmål foreslås det at nedsætte et nævn til behandling af pædagogiske spørgsmål og et nævn til behandling af økonomiske spørgsmål, således at de to nævn skal kunne træde sammen til drøftelse af spørgsmål af fælles interesse. Det økonomiske nævn foreslås sammensat af indtil 11 medlemmer. Blandt disse skal være 1 bygningskyndigt medlem og 4 repræsentanter for den lokale administration og børneforsorgens organisationer. Det pædagogiske nævn foreslås sammensat af indtil 6 medlemmer, herunder 1 repræsentant for landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg, 1 læge, 1 pædagog og 2 repræsentanter for børneforsorgens organisationer. Det foreslås endelig at give ministeren adgang til at tilforordne særligt sagkyndige til de to nævn.

Ad ændringsforslag nr. 32 (til lovens § 152 A og § 152 B).

Efter en forhandling med justitsministeren og præsidenterne for højesteret, landsretterne og Københavns byret har socialministeren stillet forslag om i stedet

for at henlægge domstolsprøvelsen af børneværnsudvalgenes afgørelser om børns anbringelse uden for hjemmet m. v. til en specialdomstol for børne- og ungdomsforsorgen at henlægge domstolsprøvelsen til landsretterne, således at vedkommende landsret i hver enkelt sag skal tiltrædes af en børneforsorgskyndig dommer og en dommer, kyndig i børnepsykiatri.

Udvalget kan tiltræde dette forslag.

Ad ændringsforslag nr. 33 (til lovens § 154).

Udvalget anser det for rigtigst, at landsnævnet begrænses til at være ankeinstans over for børneværnsudvalgenes beslutninger om at anbringe et barn eller en ung uden for hjemmet og i dermed beslægtede sager. Det foreslås derfor, at vejledningen af børneværnsudvalgene henlægges til direktoratet for børne- og ungdomsforsorgen.

Ad ændringsforslag nr. 41 (til lovens § 172 A).

Forslaget svarer — bortset fra, at adgangen til at foretage de i bestemmelsen omhandlede opsigelser udvides til tilfælde af fremleje — til § 20 i lov nr. 212 af 31. maj 1939 om boligtilsyn og sanering af usunde bydele, der samtidig foreslås ophævet. Bestemmelsens overflytning til forsorgsloven er i overensstemmelse med et af saneringskommissionen i dennes betænkning af oktober 1957 fremsat forslag.

Udvalget ønsker sluttelig at anføre, at det har haft en forhandling med socialministeren om spørgsmålet om administrationen af den bevilling, der er stillet til rådighed for børneforsorgens institutioner til bygningsvedligeholdelse, og som for tiden andrager 1½ pct. af brandforsikringssummen, idet det har været udvalgets opfattelse, at det bør kunne tillades institutionerne at anvende beløb, der spares af den årlige bevilling, til vedligeholdelse i senere år.

Socialministeren har herefter på grundlag af en forhandling med finansministeren udtalt, at socialministeriet forsøgsvis vil søge en sådan ordning gennemført. Ordningen vil kunne gennemføres på grundlag af den gældende lov, således at et beløb, der overføres fra et finansår til et andet, dog skal være anvendt i løbet af 3 år, og således at der gives meddelelse til direktoratet for børne- og ungdomsforsorgen om forbrug af

overførte beløb. Forbruget må antages at ville blive ret jævnt over de enkelte år, men det må dog forudses, at der kan komme visse udsving, der må reguleres på tillægsbevillingsloven.

Udvalget har taget denne erklæring til efterretning.

Da de i lovforslaget fremsat den 10. december 1957 indeholdte ændringsforslag til forsorgsloven alle er indarbejdet i det den 19. marts 1958 fremsatte lovforslag, agter socialministeren ved de to lovforslags 2. behandling at tage det førstnævnte lovforslag tilbage.

Udvalget indstiller herefter enstemmigt det den 19. marts 1958 fremsatte lovforslag til *vedtagelse* med de af socialministeren foreslåede og af udvalget tiltrådte ændringer.

Ændringsforslag

til

II. forslag til lov om ændringer i lov om offentlig forsorg (vedrørende børneforsorgens administration m. v.).

(Lovforslaget fremsat 19. marts 1958).

Af *socialministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1.

1) I den foreslåede affattelse af lovens § 52, stk. 5, ændres i sidste linje „§ 152 B“ til: „§ 152 A“.

2) Den foreslåede affattelse af lovens § 64, stk. 1, nr. 4 d, ændres til:

„Udgifter vedrørende elever over 15 år, der i henhold til kapitel IX er endeligt anbragt i de i §§ 136, stk. 2 d og e, og 137, stk. 2 a, b og d, nævnte anerkendte opdragelseshjem, samt ved anden anbringelse uden for hjemmet af elever over 15 år, der har været endeligt anbragt i sådanne hjem, samt“.

3) Den foreslåede ændring af lovens § 65, stk. 3, ændres til:

„Stk. 3, 1. punktum, affattes således:

„Til de i §§ 136, stk. 2 d og e, og 137, stk. 2 a, b og d, nævnte anerkendte hjem yder staten på grundlag af et af socialministeren forud godkendt budget fuld refusion også af de øvrige driftsudgifter efter fradrag af driftsindtægter.“

4) Ændringerne til lovens § 82 affattes således:

„I 1. punktum udgår ordene „— bortset fra børneværnsudgifter —“, og 2. punktum udgår.“

5) I den foreslåede affattelse af lovens § 83, stk. 2, ændres sidste punktum til:

„Det påhviler herudover udvalget at være opmærksom på de forhold, hvorunder børn og unge i kommunen lever, og i samarbejde med andre børne- og ungdomsorganer i kommunen, herunder navnlig de i henhold til §§ 7 og 8 i lov nr. 219 af 11. juni 1954 om ungdomsundervisning m. v. nedsatte ungdomsnævn, at virke for en forbedring af børne- og ungdomsværnet i kommunen.“

6) Den foreslåede ændring af lovens § 84 affattes således:

„Til bestemmelsen føjes ordene: „herunder under særlige omstændigheder unge i alderen 18 til 21 år. Ved en ung forstås en person mellem 14 og 21 år.““

7) I den foreslåede affattelse af lovens § 85, stk. 2, affattes 3. punktum således:

„Dommeren leder udvalgets forhandlinger indtil sagens afslutning.“

8) I den foreslåede affattelse af lovens § 90 indføres i stk. 1 efter litra d): „e) om, at der af boligtilsynet gives en ejer (fremlejer) pålæg om at opsiges en lejer (fremlejetager), jfr. § 172 A, stk. 3.

Landsnævnets afgørelse i det under e) nævnte tilfælde er endelig.“

9) I den foreslåede affattelse af lovens § 90 ændres i stk. 2, 4.-7. linje, ordene „I. For domstolen indbringes“ til:

„For vedkommende landsret kan af de i § 152, stk. 1, nævnte personer i overensstemmelse med reglerne i § 152 A indbringes.“

10) Det til lovens § 92, stk. 1, foreslåede nye 2. punktum affattes således:

„Hvor det skønnes nødvendigt, bør udvalget ved disse undersøgelser benytte personer, der har særlige forudsætninger for et sådant arbejde, herunder de i § 154 omhandlede konsulenter.“

11) I den foreslåede affattelse af lovens § 103 ændres stk. 3 til:

„Stk. 3. En sag skal, forinden den endeligt afgøres, være undersøgt af en kredsværge i overensstemmelse med reglerne i § 92, stk. 1.“

12) I den foreslåede affattelse af lovens § 104, stk. 1, ændres sidste punktum til:

„Reglerne i §§ 86, 87, stk. 2, 89, 91, 92, stk. 2 og 3, og 93-97 finder tilsvarende anvendelse.“

13) I den foreslåede affattelse af lovens § 121 ændres i stk. 3, sidste linje, „§ 152 B“ til: „§ 152 A“.

14) I det foreslåede nye stk. 3, sidste linje, i lovens § 123 udgår ordet „øjeblikkelig“.

15) I den foreslåede nye § 125 A ændres i stk. 2, 1. punktum, ordene „der fordeles på staten, den fælleskommunale udligningsfond og det mellemkommunale refusionsforbund efter reglerne i § 65, stk. 12“ til: „der fordeles efter reglerne i § 65, stk. 12“ og i stk. 3 ordene „af en anerkendt forening for børneforsorg“ til: „af en eller flere anerkendte foreninger for børneforsorg.“

16) Til den foreslåede affattelse af lovens § 130, stk. 1, føjes som nyt punktum: „Der kan af børneværnsudvalget træffes aftale med forældrene om, at barnet ikke kræves hjemgivet, før en nærmere i aftalen fastsat frist, der dog højst må andrage 3 måneder, er forløbet.“

17) Den foreslåede affattelse af lovens § 131, stk. 2, ændres til:

„Stk. 2. Har et barn gjort sig skyldig i betydelige skoleforsømmelser, som skyldes forældrenes eller andre opdrageres forhold, og anvendelsen af skolemulkter ikke har

formålet at bringe forsømmelserne til ophør, kan børneværnsudvalget træffe beslutning om, at barnet skal anbringes uden for hjemmet i et ved beslutningen fastsat tidsrum, dog højst 6 måneder regnet fra datoen for anbringelsen.“

18) I den foreslåede affattelse af lovens § 132 ændres i sidste linje „§ 152 B“ til: „§ 152 A“.

19) Den foreslåede affattelse af lovens § 133, stk. 1, ændres til:

„Stk. 1. Når et barn er inddraget under børneværnsudvalgets forsorg i medfør af §§ 130 eller 131, udøves forældremyndigheden af børneværnsudvalget, så længe barnet har ophold uden for sit naturlige hjem, jfr. dog stk. 3.“

20) Efter de foreslåede ændringer til stk. 1 i lovens § 135 indføjes:

„I stk. 2 ændres ordene „i et optagelseshjem“ til: „i et af de i § 138, stk. 2, nævnte opdragelseshjem“, og i det foreslåede nye stk. 3 til lovens § 135 ændres i sidste linje „§ 152 B“ til: „§ 152 A“.“

21) Den foreslåede affattelse af lovens § 136 ændres til:

„Stk. 1. Uden for de i § 135 nævnte tilfælde anbringes børn under 14 år som regel i en familie (plejehjem). Søskende bør dog, for så vidt de ikke kan anbringes i samme plejehjem, normalt anbringes i et af de i stk. 2 a og b nævnte opdragelseshjem. Anbringelse i plejehjem kan forbindes med pålæg om at lade barnet søge en institution for forebyggende børneforsorg, jfr. kapitel VIII. Der kan af socialministeren fastsættes vejledende takster for anbringelse i plejehjem.

Stk. 2. For så vidt børn under 14 år ikke kan anses for egnede til anbringelse i plejehjem, f. eks. af helbredsmæssige grunde, eller et egnet plejehjem ikke kan findes, kan børnene anbringes i en af børneforsorgens i henhold til § 157, stk. 1 og 2, anerkendte institutioner. Anbringelse kan således finde sted:

a) i opdragelseshjem, der er beregnet til kortere ophold for børn under 14 år, der ikke har udvist betydelige adfærdsvanskeligheder,

b) i opdragelseshjem, der er beregnet til længere ophold for børn under 14 år, der ikke har udvist betydelige adfærdsvanskeligheder,

c) i opdragelseshjem for børn under 14 år, undtagelsesvis 15 år, som har udvist adfærdsvanskeligheder, og for hvem en støtte af kortere varighed med hensyn til undervisning og opdragelse må anses for tilstrækkelig,

d) i opdragelseshjem for børn under 14 år, undtagelsesvis 15 år, som har udvist adfærdsvanskeligheder, og for hvem en længerevarende støtte med hensyn til undervisning og opdragelse må skønnes nødvendig, eventuelt i sådanne hjem, der er særligt anerkendt til at modtage børn, hvis udvikling ikke står mål med det normale, uden at de dog er trængende til særforborg,

e) i opdragelseshjem for børn under 14 år, hvis adfærdsvanskeligheder kræver en mere indgående psykologisk-pædagogisk behandling, end et opdragelseshjem af den under d) nævnte art kan yde.“

22) Den foreslåede affattelse af lovens § 137 ændres til:

„Stk. 1. Elever over 14 år, som ikke har udvist betydelige adfærdsvanskeligheder, og som ikke er trængende til særforborg, jfr. § 135, bør som regel anbringes i lære eller plads eller på anden måde til uddannelse efter deres anlæg, evner og øvrige forhold.

Stk. 2. For så vidt elever over 14 år ikke kan anbringes på den i stk. 1 foreskrevne måde, kan eleverne anbringes i en af børneforsorgens i henhold til § 157, stk. 1 og 2, anerkendte institutioner. Anbringelse kan således finde sted:

a) i opdragelseshjem, der er beregnet til at yde kost og logi til elever over 14 år, der er under oplæring uden for institutionen,

b) i et til uddannelse og oplæring bestemt opdragelseshjem for elever over 14 år, der har udvist adfærdsvanskeligheder,

c) i opdragelseshjem for elever over 14 år, der har udvist adfærdsvanskeligheder, og for hvem en støtte af kortere varighed med hensyn til undervisning og opdragelse må anses for tilstrækkelig. Fra disse hjem kan der ske overflytning til de under a) og b) nævnte hjem,

d) i opdragelseshjem for elever over 14 år, der har udvist adfærdsvanskeligheder, og for hvem en længerevarende støtte med hensyn til undervisning og opdragelse skønnes nødvendig, eventuelt i sådanne hjem, der særligt er anerkendt til at modtage unge, hvis udvikling ikke står mål med det normale, uden at de dog er trængende til særfororg. Fra disse hjem kan der ske overflytning til de under a) og b) nævnte hjem.“

23) De foreslåede ændringer til lovens § 138 affattes således:

„Bestemmelsen affattes således:

„Stk. 1. Er udvalget i tvivl om, hvorledes et barn bør anbringes, kan det anbringe barnet til iagttagelse i et hertil egnet opdragelseshjem.

Stk. 2. Kan et barn ikke straks anbringes som af udvalget besluttet, anbringes det i et opdragelseshjem, der er beregnet på foreløbige anbringelser, eller på anden hensigtsmæssig måde.“

24) I den foreslåede affattelse af lovens § 141 ændres i stk. 1 ordet „spædbørnshjem“ til: „hjem for spæde børn“, og i stk. 2 affattes 1. punktum således:

„Stk. 2. Har udvalget besluttet at anbringe et barn i et af de i §§ 136, stk. 2 d og e, og 137, stk. 2 a, b og d, nævnte opdragelseshjem, kan udvalget, såfremt hjemmet er henført til den i § 65, stk. 4, omhandlede tilskudsordning, efter aftale med hjemmets ledelse midlertidigt anbringe barnet i hjemmet, hvorefter samtykke til den endelige anbringelse vil være at indhente fra direktøren.“

25) Den foreslåede ændring til lovens § 142 affattes således:

„Stk. 2 affattes således:

„Stk. 2. Opstår der uenighed mellem udvalget og forstanderen for et af de i §§ 136, stk. 2 b, d og e, og 137, stk. 2 d, nævnte opdragelseshjem eller en hermed ligestillet institution, kan sagen forelægges direktøren for børne- og ungdomsforsorgen.“

26) De foreslåede ændringer i lovens § 146 affattes således:

„I stk. 2 affattes 2. punktum således:

„Om et barn, der er foreløbigt udskrevet fra et af de i §§ 136, stk. 2 d, og 137, stk. 2 d, nævnte opdragelseshjem, skal tilsynsværgerne sende indberetning til vedkommende hjems forstander, der sender den videre med sine bemærkninger til børneværnsudvalget.“

27) Efter de foreslåede ændringer til lovens § 146 indsættes:

„Til § 147.

I stk. 1 ændres i 1. punktum ordene „et optagelseshjem eller iagttagelseshjem eller i et børnehjem“ til: „i et af de i §§ 136, stk. 2 a, og 138 nævnte opdragelseshjem eller i et af de i § 136, stk. 2 b, nævnte hjem.“

28) Efter de foreslåede ændringer til lovens § 146 indsættes:

„Til § 148.

I stk. 1 ændres i 1. punktum ordene „et børnehjem“ til: „et af de i § 136, stk. 2 b, nævnte opdragelseshjem.“

29) I stedet for de foreslåede ændringer til lovens § 149 indsættes:

„I stk. 1 ændres ordene „i et skole- eller ungdomshjem“ til: „i et af de i §§ 136, stk. 2 d, og 137, stk. 2 d, nævnte opdragelseshjem, der ikke er anerkendt til fortrinsvis at modtage børn eller unge, hvis udvikling ikke står mål med det normale.“

30) Den foreslåede nye § 150 A affattes således:

„Stk. 1. Socialministeren nedsætter et nævn til behandling af økonomiske spørgsmål vedrørende børne- og ungdomsforsorgen, bestående af indtil 11 medlemmer. Af disse skal 1 medlem være bygningskyndigt og udpeges efter forhandling med boligministeriet og 4 medlemmer repræsentere den lokale administration og børneforsorgens organisationer. Medlemmerne beskikkes for 4 år svarende til den for kommunalbestyrelser gældende valgperiode. Socialministeren beskikker nævnets formand. Det påhviler nævnet at fremkomme med indstilling til socialministeren eller i henhold til dennes bemyndigelse at træffe afgørelse angående følgende økonomiske spørgsmål vedrørende børne- og ungdomsforsorgen:

- a) Hvilke opdragelseshjem ud over de i § 65, stk. 3, særligt nævnte hjem der bør henføres til den i dette stykke omhandlede refusionsordning.
- b) Fastsættelse af de i § 65, stk. 4, omhandlede statstilskud og normale pleje- penge og de i § 7, stk. 1, nævnte vejledende takster for forældrenes betaling samt den i § 158, stk. 3, omhandlede betaling for skoleundervisning, herunder fastsættelse af de i bestemmelsen omhandlede kommunegrupper.
- c) Anvendelse af de i § 65, stk. 5, 6 og 7, samt § 127, stk. 4 og 5, omhandlede rådighedssummer.
- d) Hvilke beløb der ud over de i § 65, stk. 6, nævnte med bevillingsmyndighedernes tilslutning i de enkelte tilfælde bør stilles til rådighed til gennemførelse af byggearbejder m. v. ved opdragelseshjem.
- e) Godkendelse af lån i anerkendte opdragelseshjem eller anerkendte institutioner for forebyggende børneforsorg, jfr. § 65, stk. 2 a, og § 127, stk. 1 a.
- f) Lederejede opdragelseshjems eller forebyggende institutions overgang til selvejende institutioner med støtte fra staten samt oprettelse af nye opdragelseshjem med støtte fra staten.

Endelig vil nævnet kunne afæskes erklæring om andre principielle spørgsmål af økonomisk karakter vedrørende børne- og ungdomsforsorgen.

Stk. 2. Socialministeren nedsætter endvidere et nævn til behandling af pædagogiske spørgsmål vedrørende børne- og ungdomsforsorgen. Nævnet består af indtil 6 medlemmer, heraf 1 repræsentant for landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg, en læge, udpeget efter forhandling med sundhedsstyrelsen, og 1 pædagog, udpeget efter forhandling med undervisningsministeriet, samt 2 medlemmer, der repræsenterer børneforsorgens organisationer. Medlemmerne beskikkes for 4 år svarende til den for kommunalbestyrelser gældende valgperiode. Socialministeren beskikker nævnets formand. Det påhviler nævnet at fremkomme med erklæring om pædagogiske spørgsmål vedrørende børne- og ungdomsforsorgen, herunder navnlig følgende:

- a) Fastsættelse af retningslinjer for den fremtidige udbygning af børne- og ungdomsforsorgen og dens institutioner.
- b) Undervisning og uddannelse på institutionerne, herunder principielle spørgsmål i forbindelse med godkendelse af undervisningsplaner i henhold til § 158.
- c) Planlægning af forskningsopgaver og statistiske undersøgelser inden for børne- og ungdomsforsorgen.
- d) Udarbejdelse af forslag til uddannelse af ledere og medarbejdere ved børneforsorgens institutioner.
- e) Problemer i forbindelse med efterværnet.

Stk. 3. De i stk. 1 og 2 omhandlede nævn kan træde sammen til drøftelse af spørgsmål af såvel økonomisk som pædagogisk betydning.

Stk. 4. Nævnene udøver i øvrigt deres virksomhed i henhold til en af socialministeren godkendt forretningsorden for hvert af nævnene. Socialministeren kan tilførdne særlige sagkyndige til at deltage i nævnets møder. Nævnenes medlemmer og sekretærer oppebærer honorarer, hvis størrelse fastsættes på de årlige finanslove.“

31) I den foreslåede affattelse af lovens § 152, stk. 3, ændres i sidste linje „§ 152 B“ til: „§ 152 A“.

32) De foreslåede nye §§ 152 A og 152 B affattes således:

„§ 152 A.

Stk. 1. Landsnævnets afgørelser i henhold til §§ 121, stk. 3, 132, 135, stk. 3, 153, stk. 1, og 169, stk. 3 og 4, kan inden 8 uger af de i § 152, stk. 1, nævnte personer ved henvendelse til landsnævnet kræves forelagt domstolene til prøvelse.

Stk. 2. Domstolsprøvelsen sker ved landsretten i den landsretskreds, hvor vedkommende barn har bopæl (hjemting), jfr. lov om rettens pleje § 235. Landsretten tiltrædes i disse sager af 1 børneforsorgskyndig dommer og 1 dommer, der er kyndig i børnepsykiatri. Sagerne behandles i øvrigt i overensstemmelse med de almindelige regler om borgerlige sager i lov om rettens pleje, jfr. dens kapitel 43 a, med de nedenfor i stk. 3 til 8 angivne ændringer.

Stk. 3. Angår sagen et barn under 18 år, kan dette kun med rettens tilladelse overvære retsmøderne.

Stk. 4. Retten kan i embeds medfør eller efter begæring af en af parterne bestemme, at retsmøderne skal foregå for lukkede døre.

Stk. 5. Ved offentlig gengivelse af forhandlingerne i retten og af dommen må der ikke uden rettens tilladelse ske offentliggørelse af navn, stilling eller bopæl for nogen af de under sagen nævnte personer. Overtrædelse af forbuddet straffes med bøde.

Stk. 6. Bestemmelsen i § 218, stk. 1, 3. punktum, i lov om rettens pleje finder ikke anvendelse på behandlingen ved landsretterne af disse sager.

Stk. 7. Rettens afgørelser kan kun indbringes for højesteret, når justitsministeren undtagelsesvis tillader det. Andragende om tilladelse til anke eller kære må fremsættes henholdsvis inden 1 år og inden 6 måneder efter afgørelsen.

Stk. 8. Er landsnævnets beslutning stadfæstet ved dom, kan begæring om fornyet prøvelse ikke fremsættes med pligt for landsnævnet til at indbringe sagen for retten efter stk. 1, forinden der er forløbet 6 måneder, medmindre en kortere frist er fastsat i dommen.

§ 152 B.

Stk. 1. De i § 152 A nævnte børneforsorgskyndige dommere eller dommere kyndige i børnepsykiatri beskikkes af justitsministeren efter forhandling med socialministeren. De personer, der beskikkes, skal have dansk indfødsret, være fyldt 30 år, have et uplettet rygte, være rådige over deres bo og have fast bopæl i vedkommende landsretskreds.

Stk. 2. Antallet af børneforsorgskyndige dommere og af dommere kyndige i børnepsykiatri for hver landsretskreds fastsættes af justitsministeren, der tillige træffer bestemmelse om vederlag og rejsegodtgørelse til disse. Beskikkelsen gælder for et tidsrum af 4 år; en dommer afgår dog ved udgangen af den måned, i hvilken han fylder 70 år.

Ved den første beskikkelse beskikkes halvdelen af dommerne for 2 år.

Stk. 3. Ingen, der fyldestgør de foreskrevne betingelser, kan undslå sig for at modtage beskikkelse, medmindre han er over 65 år eller han kan anføre anden fritagelsesgrund, som justitsministeriet finder antagelig.

Stk. 4. Den, der beskikkes, skal, forinden han tiltræder sit hverv, underskrive en erklæring, hvori han på ære og samvittighed lover at opfylde sine tjenesteplichter med trofasthed og nidkærhed.

Stk. 5. Udtagelsen for den enkelte sag blandt de beskikkede dommere foretages af præsidenten. Ingen kan udtages, som ifølge §§ 60 og 62 i lov om rettens pleje ville være udelukket fra at handle som dommer i sagen.“

33) Den foreslåede affattelse af lovens § 154 ændres til:

„Direktøren for børne- og ungdomsforsorgen er forpligtet til at yde børneværnsudvalget vejledning og bistand med hensyn til udvalgets virksomhed, forståelsen af bestemmelserne i dette afsnit og den enkelte sags behandling. Til at bistå ved denne vejledning kan socialministeren ansætte det fornødne antal konsulenter.“

34) I de foreslåede ændringer til lovens § 157 ændres affattelsen af stk. 2 til:

„Anerkendelse kan gives som opdragelseshjem af en af de i §§ 136, stk. 2 a til e, og 137, stk. 2 a til d, nævnte arter. Anerkendelse kan endvidere gives til hjem med andre særlige formål. Det kan i anerkendelsen af et af de i §§ 136, stk. 2 d, og 137, stk. 2 d, nævnte opdragelseshjem bestemmes, at hjemmet fortrinsvis skal modtage børn eller unge, hvis udvikling ikke står mål med det normale, uden at de dog er trængende til særforsorg.“

35) I de foreslåede ændringer til lovens § 157 ændres i den foreslåede ændring af stk. 4, 2. punktum, ordet „Ungdomsskoler“ til: „De i § 137, stk. 2 d, nævnte opdragelseshjem“, og som ny ændring i lovens § 157 indsættes:

Bet. o. lovf. om ændr. i forsorgsloven (vedr. børneforsorgen) m. m.

„I stk. 6, 1. punktum, ændres ordene „almindelige børnehjem“ til: „opdragelseshjem af den i § 136, stk. 2 b, nævnte art.““

36) I den foreslåede ændring af lovens § 158, stk. 2 (hidtidig stk. 3), udgår „ændres ordene „hvert 5. år“ til: „hvert 10. år““, og der indsættes i stedet: „udgår ordene „der skal revideres hvert 5. år““.

37) De 3 første linjer i de foreslåede ændringer til lovens § 159 ændres til:

„I stk. 1 ændres ordene „Optagelseshjem (iagttagelseshjem)“ til: „De i §§ 136, stk. 2 a og c, 137, stk. 2 c, og 138 nævnte opdragelseshjem.““

I stk. 2 ændres ordene „I optagelseshjem (iagttagelseshjem)“ til: „I de i stk. 1 nævnte hjem.““

38) I stedet for de foreslåede ændringer i lovens § 160, stk. 1, indsættes:

„Stk. 1 affattes således:

„Staten skal altid opretholde mindst to opdragelseshjem af den i § 137, stk. 2 d, omhandlede art, et for mandlig og et for kvindelig ungdom, til modtagelse af elever, der i andre opdragelseshjem eller i øvrigt har udvist betydelige adfærdsvanskeligheder.““

39) I den foreslåede affattelse af lovens § 168, stk. 2, ændres ordet „ungdomsskoler“ til: „de i § 137, stk. 2 d, nævnte opdragelseshjem.““

40) Affattelsen af de foreslåede ændringer til lovens § 169, stk. 4, ændres til:

„I stk. 4 ændres i 1. punktum ordene „i et børnehjem, skolehjem, ungdomshjem“ til: „i et af de i §§ 136, stk. 2 b og d, og 137, stk. 2 d, nævnte opdragelseshjem“, og sidste punktum udgår.““

41) Efter de foreslåede ændringer til lovens § 170 indsættes: „Efter § 172 indføjes som ny § 172 A følgende:

„§ 172 A.

Stk. 1. Om enhver dom eller anden retsafgørelse vedrørende straf for at drive smugkro (overtrædelse af lov nr. 129 af

15. marts 1939 § 1, jfr. § 35) og for overtrædelse af straffelovens §§ 199, 228, 229 og 233 skal politiet snarest give børneværnsudvalget (i København børnenævnet) underretning med oplysning om, i hvilken ejendom overtrædelsen er begået.

Stk. 2. Såfremt børneværnsudvalget (børnenævnet) skønner, at det passerede giver anledning til at befrygte, at de straffede personers forhold på forargelig måde vil udsætte i ejendommen boende børn for skadelig påvirkning, kan børneværnsudvalget (børnenævnet) træffe beslutning om, at der af boligtilsynet skal gives ejendommens ejer pålæg om, uden hensyn til bestående opsigelsesbestemmelser, det være sig kontraktlige eller i henhold til loven, at opsiges vedkommende lovovertrædere med en af tilsynet fastsat frist. Såfremt vedkommende lovovertræder er fremlejetager i ejendommen, kan tilsvarende pålæg gives fremlejeren.

Stk. 3. Undlader ejeren (fremlejeren) at efterkomme boligtilsynets pålæg, kan tilsynet selv foranledige det fornødne foretaget. Lejere (fremlejetagere), der i medfør af denne paragraf tvinges til fraflytning, har ikke i den anledning krav på erstatning.

Stk. 4. Den af børneværnsudvalget (børnenævnet) i medfør af stk. 1 truffene beslutning kan af ejeren (fremlejeren) inden 14 dage efter, at pålægget er meddelt af boligtilsynet, eller for lejernes (fremlejetagernes) vedkommende inden 14 dage efter, at de har modtaget opsigelsen, indankes for landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg.““

42) Den foreslåede ændring af lovens § 277 affattes således:

„Bestemmelsen affattes således:

„For at undgå at børn under moderens sygdom må anbringes uden for hjemmet, kan det sociale udvalg yde nødvendig særhjælp til betaling af huslig bistand til hjem, hvor der forsørges mere end 1 barn. Tilsvarende hjælp kan ydes under en faders sygdom, hvis han er enkemand, fraskilt, frasepareret eller forladt af børnenes moder.““

Til § 4.

43) Paragraffen affattes således:

„Denne lov træder i kraft den 1. oktober 1958, dog at reglerne i §§ 65, stk. 4, og 127, stk. 2, har virkning fra den 1. april 1958.

Samtidig ophæves lov nr. 39 af 13. marts

1903 om børne- og opdragelseshjemmet „Himmelbjerggården“s overgang til en selvejende stiftelse samt lov nr. 212 af 31. maj 1939 om boligtilsyn og sanering af usunde bydele § 20.“

Gudrun Børner.	Ditlevsen, formand.	Foged.	Gottschalck-Hansen.	
Lysholt Hansen.	Hougaard.	Asgar Jensen.	Skov Jørgensen.	Krogh.
Lorentzen.	Helga Pedersen.	Sofie Pedersen.	Edel Saunte, ordfører.	Astrid Skjoldbo.
	Strøm.	Erna Sørensen.	Else Zeuthen, næstformand.	
